

הוראת פרשנות 1/2001 - הוראת שעה

עסקאות עם עוסקים הרשומים ברשות הפלסטינאית - חובות שלא נפרעו

(1) כללי

מאז חודש ספטמבר 2000, רבו המקרים בהם עוסקים הרשומים בשטחי הפלסטינאים אינם משלמים את חובם לעוסקים הרשומים בישראל, בגין עסקאות שבוצעו עמם.

עקב המצב הקיים, לא ניתנת אפשרות מעשית לעוסקים בישראל לנהל הליכים לגביית החוב הנובע מעסקאות הנ"ל, ולפיכך הוחלט להכיר בחובות הנובעות מעסקאות אשר בוצעו כאמור החל מה - 1/7/2000 ועד ה - 1/6/2001, כאל חובות אבודים לעניין חוק מס ערך מוסף התשל"ו - 1975.

מטרה של הוראה זו לקבוע קריטריונים להכרת החוב כאמור כ"חוב אבוד", ולהבהיר את התנאים והדרך להוצאת הודעת זיכוי במצבים אלה.

(2) התנאים להוצאת הודעת זיכוי

על מנת להכיר בחוב כאמור כ"חוב אבוד" ולאפשר כתוצאה מכך הוצאת הודעת זיכוי, על העוסק אשר ביצע את העסקה להוכיח כל אלה:

- (1) בוצעה עסקה עם עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי הרשום בשטחי הרשות הפלסטינית בין התאריכים 1/7/2000 ל-1/6/2001.
- (2) הוצאה בגין העסקה הנ"ל חשבונית מס התחשבונית (חשבונית I).
- (3) החשבונית דווחה במסגרת הדו"ח הנוסף המוגש בגין עסקאות המבוצעות עם עוסקים או מלכ"רים הרשומים ברשות הפלסטינאית (טופס 879).
- (4) מס העסקאות בגין החשבונית דווח ושולם, או דווח וקוזז במס תשומות.
- (5) המוכר או נותן השירות לא קיבל את התמורה או חלקה בגין העסקה במישרין או בעקיפין.
- (6) העוסק עומד בכל התנאים שנקבעו ע"י המנהל עפ"י הוראה זו להגדרת החוב האמור כ"חוב אבוד".
- (7) הודעת הזיכוי הוצאה בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה זו.
- (8) הוגשה הודעה למנהל בהתאם לתקנה 24 לתקנות מס ערך מוסף התשל"ו - 1975.

3) הקריטריונים להכרה בחוב כ"חוב אבוד"

"חוב אבוד" לעניין הוראה זו, יחשב כחוב הנובע מעסקה שבוצעה בין התאריכים 1/7/2000 ל-1/6/2001, עם עוסק הרשום בשטחי הרשות הפלסטינאית, כאשר החוב אינו ניתן לגביה בכל דרך שהיא.

כמו כן, יוגדר החוב כ"חוב אבוד" אך ורק אם יוכח ע"י העוסק כל אלה:

- 1) העוסק ביום הגשת ההודעה לפי סעיף 4 או 6 חודשים מיום הוצאת החשבונות לפי המוקדם יותר, ניתק לחלוטין את יחסיו המסחריים עם העוסק הפלסטינאי (החייב) לרבות עם גורמים אחרים הקשורים עמו.
- 2) ננקטו ע"י העוסק הליכים סבירים לאיתור החייב ו/או לגביית החוב אשר לא הניבו תוצאות.
- 3) עברה תקופה של יותר מ- 6 חודשים ממועד ביצוע העסקה.
- 4) למיטב ידיעתו של העוסק, אין לעוסק מהרשות הפלסטינאית עסקים או נכסים בישראל שערכם בגובה סכום החוב.

4) הגשת הודעה למנהל בדבר הודעת זיכוי

1) עפ"י תקנה 24א(ב) לתקנות מס ערך מוסף התשל"י - 1976, מוטלת חובה על העוסק המוציא הודעת זיכוי בשל חוב אבוד להגיש למנהל הודעה על כך בכתב, בה יפורטו:

- 1) פרטי העסקה שבשלה נוצר החוב.
 - 2) תיאור הפעולה ותהליכים שננקטו ע"י העוסק לגביית החוב.
 - 3) כל עובדה נוספת הנוגעת להודעה, שבשלה הפך החוב לחוב אבוד.
- 2) להודעה יצורפו המסמכים דלהלן:
- א) העתק חשבונית מס התחשבויות / הודעת זיכוי I הכוללת את כל הפרטים הנדרשים עפ"י סעיפים 9(ה) ו- 23 א להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות) (מספר 2) התשל"ג - 1973.
 - ב) טופס מע"מ 879 (דו"ח ריכוז על עסקאות עם עוסקים ומלכ"רים הרשומים בשטחי הרשות הפלסטינאית) הכולל את פרטי הודעת הזיכוי.
 - ג) כל המסמכים הרלוונטים המעידים על היותו של החוב אבוד עפ"י התנאים שנקבעו לעיל, לרבות צילום השטר או הצ'ק שלא נפרע.
 - ד) צילום החשבוניות שהוצאו לקונה תוך ציון הסכומים שלא שולמו.
 - ה) ציון הדו"ח התקופתי שבו דווחה העסקה.
 - ו) אישור עו"ד או רו"ח לפיו בנסיבות הקיימות לא ניתן לגבות את החוב בכל דרך שהיא.

ז) אישור רואה חשבון על כך שהחברה מנהלת מערכת ניהול ספרים כדין בהתאם להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות) (מספר 2) התשל"ג - 1973.

3) במשרד מע"מ האזורי בו הוגשה הבקשה יאשרו בכתב (או בחותם נתקבל על גבי העתק ההודעה) את קבלת ההודעה.

למען הסר ספק, יובהר כי האישור הנ"ל מתייחס לקבלת ההודעה בלבד, וכי אין לראות בו אישור כלשהוא לעניין תוכן ההודעה או חוקיות הוצאת הודעת הזיכוי.

4) למען הסר ספק יובהר כי עפ"י תקנה 24א(ו) לתקנות, עוסק אשר הוציא הודעת זיכוי כאמור לא יהא רשאי לפעול כאמור בסעיף 23א(3) להוראות ניהול ספרים, כלומר לא יוכל להקטין את סכום העסקאות וסכום מס ערך מוסף הכלול בדו"ח התקופתי המתייחס לתקופת הוצאת הודעת הזיכוי, אלא לאחר מסירת הודעה כדין על כך למנהל (בצירוף העתק הודעות הזיכוי וכל יתר המסמכים הדרושים כמפורט לעיל).

5) כמו כן, יובהר כי:

א) חייבת להיות זיקה ישירה בין הודעת הזיכוי לבין החשבונית I אשר הוצאה בגין העסקה המקורית.

ב) סכום הזיכוי שירשם בחשבונית מס / הודעת זיכוי I לא יעלה על סכום החשבונית כאמור בסעיף 23א(ב) להוראות, דהיינו: הודעת הזיכוי תכלול את סכום קרן החוב (כולל מע"מ) בלבד.

5) המועד להגשת ההודעה

הודעה למנהל על דבר הוצאת הודעת הזיכוי תוגש במסירה ביד למשרד האזורי בו רשום העוסק לא יאוחר מהמועד להגשת הדו"ח התקופתי במסגרתו דווחו הודעות הזיכוי. כמו כן, המועד האחרון להוצאת הודעת זיכוי עפ"י הוראת שעה זו הוא עד ל - 15/12/2001.

6) הנחיות נוספות:

א) הרישום בספרי העוסק - הודעת הזיכוי תירשם בספרי העוסק בדרך של הקטנת מס העסקאות.

ב) קבלת התמורה בתקופה מאוחרת - מקרה שבו לאחר שהוצאה הודעת זיכוי בגין חוב אשר הוכר כחוב אבוד, הצליח העוסק לגבות את התמורה (כולה או מקצתה) מגורם כל שהוא לרבות ערבים, חברות ביטוח וכדו', יש לראותה כחייבת במס במועד קבלתה. כמו כן, יש לראות בסכום שהתקבל ככולל מע"מ. הממונה האזורי יבדוק ההודעה, יאשר אותה ויעביר אותה למר י. סודרי להמשך הטיפול.

ג) הממונה האזורי אשר קיבל את ההודעה ולאחר שבדק כי ההודעה הוגשה בהתאם לתנאים הקבועים בהוראה זו, יעביר את ההודעה על צרופותיה ליחידת הקישור עם הרשות הפלסטינאית (קמר"פ - אשדוד).